

**AN ROINN OIDEACHAIS AGUS
EOLAÍOCHTA**

AN ARDTEISTIMÉIREACTH

SIOLLABAS NA GEARMÁINISE

(ARDLEIBHÉAL agus GNÁTHLEIBHÉAL)

ARDTEISTIMÉIREACTH

SIOLLABAS NA GEARMÁINISE

Ardleibhéal agus Gnáthleibhéal

Réamhrá

CREATLACH COMÓNTA SIOLLABAIS

Tá an Siollabas Gearmáinise don Ardeistiméireacht leagtha amach i gcomhthéacs creatlaigh chomónta siollabais le haghaidh an an Ghearmáinis, an Fhraincis, an Iodáilis agus an Spáinnis a mhúineadh agus a scrúdú. Tá ábhar an tsiollabais tógtha ar shiollabas an chiorcail shóisearaigh agus déanann sé a lán dá ghnéithe bunúsacha sin, ó thaobh aidhmeanna, cuspóirí agus ábhair de, a fhorbairt.

Siollabas "cumarsáideach" é sa mhéid go bhfuil sé bunaithe ar na cúiseanna is dóichí a mbeadh fonn ar fhoghlaimoirí, nó a mbeadh sé riachtanach dóibh, nó gurb é a n-ionchas, leas a bhaint as ar bhailigh siad d'eolas agus de scileanna sa rang. Thairis sin tá sé cumarsáideach toisc gur i dtéarmaí úsáid teanga a shainítear na cuspóirí atá leagtha amach sa siollabas. Mar sin féin, níl sé "cumarsáideach" sa chiall chéanna, .i. go bhfuil sé teoranta do chumarsáid ó bhéal le daoine. Ní amhlaidh ach an oiread atá sé in éadan teagaisc fhollasaigh faoin sprioctheanga agus faoin gcultúr a ghabhann léi. Go deimhin, a mhalairt ar fad atá i gceist.

STRUCHTÚR AN tSIOLLABAIS

Tá dhá phríomh-chompháirt sa siollabas; na hAidhmeanna Ginearálta agus sraith de Chuspóirí mionchruinne Iompraíochta. Na Cuspóirí Iompraíochta, a eascraíonn as na hAidhmeanna Ginearálta, tá siad foroinnte i dtrí chompháirt:

Bunoilteacht Chumarsáide, Feasacht Teanga agus Feasacht Chultúir. Mar chríoch mínítear mionseoraí faoi mheasúnú faoin gceannteideal Measúnú. Dá bharr sin, seo an leagan amach atá ar an siollabas:

AIDHMEANNA GINEARÁLTA

CUSPÓIRÍ IOMPRAÍOCHTA

Bunoilteacht Chumarsáide

Feasacht Teanga

Feasacht Chultúir

MEASÚNÚ

Tá ábhar an tsiollabais ceaptha in aonaid Gníomhaíochtaí Ginearálta/Téamaí. Tá na Spriocanna Gníomhuithe socraithe chun cuidiú le múinteoirí agus leis an aos foghlama scéimeanna oibre a cheapadh agus chun go mba soiléir do na foghlaimeoirí céard a bheadh á iarraidh orthu maidir le gach ceann de na Téamaí Ginearálta/Gníomhaíochtaí. Maidir le gníomhú na mac léinn a mheasúnú leagfar an bhéim ar scileanna teanga agus cumarsáide níos mó ná ar lomeolas ar a bhfuil d'ábhar in aon roinn ar leith den siollabas. I Roinn I, faoin gceannteideal Scileanna Teanga - Struchtúir agus Gramadach, mínítear cuid de na scileanna cumarsáide agus teanga ar a n-áirítear an t-eolas gramadúil a bheidh riachtanach do na mic léinn chun na Spriocanna Gníomhuithe a bhaint amach. Ar ndóigh tá na heilimintí seo sainiúil do gach teanga ar leith, agus cuireann siad tús le húsáid choincréatach a dhéanamh de chreatlach an tsiollabais sa rangsheomra.

Moltar tabhairt faoi na trí ranna móra ar mhodh comhtháite. In imeachtaí an rangsheomra ba chóir, oiread agus is féidir, níos mó ná ceann amháin de na ranna a ionramháil, mar shampla d'fhéadfadh ábhar barántúil a roghnófaí bheith ina lárphointe chun gnéithe áirithe de phéire ar bith de na ranna, nó na trí cinn, a láimhsiú. Cabhróidh a lán de na himeachtaí a luaitear faoin gceannteideal Feasacht Teanga le foghlaimeoirí chun na scileanna ollfhairsinge a bheadh riachtanach chun críche na ngníomhaíochtaí a luaitear faoi Bhunoilteacht Chumarsáide a shaothrú. Tabharfaidh na gníomhaíochtaí a luaitear faoi Fheasacht Chultúir deis do na foghlaimeoirí na topaicí atá liostáilte faoi Bhunoilteacht Teanga a fhairsingiú, trí comparáidí a dhéanamh, samplaí a thabhairt, difríochtaí i slí mhaireachtála pobal éagsúla a rianú, agus mar sin de.

BUNOILTEACHT CHUMARSÁIDE

Is cuí ag an bpointe seo roinnt sonraí a thabhairt faoi ranna éagsúla na gCuspóirí Iompraíochta agus an bhaint atá acu le chéile. Bunoilteacht Chumarsáide atá mar theideal ar an gcéad roinn, an roinn is mó díobh. Tá an roinn seo á tógáil ar an taisece spriocanna cumarsáideacha a bunaíodh trí chlár an Chiorcail Shóisearaigh. Glactar leis, ar ndóigh, go gcothófar agus go n-athchleactfar go rialta sa chiorcal sinsearach na scileanna cumarsáide a foghlaimíodh sa chiorcal sóisearach. Na cuspóirí a luaitear i Roinn I tá siad ceangailte ar bhealach an-soiléir leis na riachtanais phraiticiúla a fhéadfadh bheith ar an bhfoghlaimeoir agus é ag feidhmiú i bpobal na sprioctheanga. Ar an taobh eile den scéal, aithneofar go bhfuil cuid mhaith de chuspóirí na roinne seo bainteach le gníomhaíochtaí agus díospóireachtaí a fhéadfadh éirí trí mheán na sprioctheanga sa rangsheomra.

FEASACHT TEANGA

Tagraíonn aidhmeanna shiollabais an Chiorcail Shóisearaigh go follasach d'Fheasacht Teanga agus Fheasacht Chultúir a chothú sna foghlaimeoirí. Déantar forbairt bhreise i siollabas na hArdteistiméireachta ar na gnéithe sin de shiollabas an Chiorcail Shóisearaigh.

Tá na cuspóirí atá luaite faoi na ceannteidil Feasacht Teanga agus Feasacht Chultúir fiorthábhachtach ó thaobh riachtanas cumarsáide an rangsheomra agus an "tsaoil mhóir", agus is é is intinn dóibh bheith ina dtaca láidir chun céim réasúnta cumais in oilteacht chumarsáide a bhaint amach. Ina theannta sin, áfach, téann siad go mór chun tairbhe don oideachas fairsing teanga, agus do na feidhmeanna atá ag foghlaim teanga chun múscailt chomhfheasa idirchultúrtha a spreagadh.

Má spreagtar feasacht an fhoghlaimora faoi fheidhmiú na sprioctheanga, agus faoin gcaoi a ndeachaigh sé/sí féin i dteagmháil leis an teanga - rud is bunintinn leis na cuspóirí a luaitear i Roinn II (Feasacht Teanga) - bíonn an-tábhacht ag na nithe sin le úsáid éifeachtach na teanga a chothú. Tá sé cruthaithe ag an taighde gur luaithe a bhaintear amach cruinneas gramadaí agus foclóra, agus dá thoradh sin cumarsáid éifeachtach, má chothaítear an fheasacht seo i gcomhthéacs ábhar spéisiúil saibhir teanga a chur ar fáil. Cothaítear líofacht agus cruinneas trí bheith ag labhairt, ag léamh agus ag scríobh faoin sprioctheanga trí mheán na sprioctheanga. Maidir le cúrsaí oideachais teanga tá na cuspóirí a luaitear sa roinn ceaptha chun feasacht a fhorbairt, ní amháin faoi shraith gnéithe sa sprioctheanga ach, chomh maith leis sin, faoi ghnéithe tábhachtacha de chuid na máthairtheanga agus teangacha eile ar a mbeadh eolas ag an bhfoghlaimeoir. Sa tslí sin mhúsclófaí tuiscint, cuid áirithe, ar fheidhmiú teanga i gcoitinne. Is féidir brath air go bhfeabhsódh feasacht den chineál seo cumas an fhoghlaimora chun leas fairsing a bhaint as an teanga.

Is léir go raibh míthuiscint áirithe ann maidir leis an "gcur chuige cumarsáideach" nárbh aon chabhair d'fhoghlaimoirí, go mór mhór an tuairim nach raibh tábhacht feasta le cruinneas agus tuiscint na gramadaí. Tá an siollabas seo ceaptha (go háirithe trí bhéim ar leith a chur ar 'fheasacht teanga') chun raon níos cothroime scileanna a shaothrú.

NEAMHSPLÉACHAS AN FHOGHLAIMEORA

Tá a lán de na Spriocanna Gníomhuithe sa roinn Feasacht Teanga den siollabas seo dírithe chomh maith ar neamhspléachas foghlama na mac léinn agus ar dheis níos fearr a sholáthar dóibh dea-thoradh a bhaint amach trí acmhainn a chruthú dóibh leanúint orthu ar a gconlán féin. Bíodh go n-aithnítear gur cabhair don aos teagaisc agus don aos foghlama go saineofaí go beacht cruinn ábhar an tsiollabais, glactar leis freisin nach mbeadh sé indéanta go luafaí go sonrach sa siollabas na focail agus na struchtúir go léir a chasfaí ar na foghlaimeoirí agus an sprioctheanga á húsáid acu. Mar sin

ní mór d'fhoghlaimoirí straitéisí cumarsáide a fhorbairt chun brí na bhfocal agus na struchtúr nár tharla dóibh cheana a aimsiú. Is cuid d'fhoghlaim éifeachtach teanga bheith in ann réimse straitéisí a bheartú chun teacht ar an mbrí - cosúil leis na cinn a luaitear sna Spriocanna Gníomhuithe sa roinn seo - mar shampla: eolas teangeolaíoch, eolas faoin gcomhthéacs agus faoin gcúlra agus a leithéid. Tugann na Spriocanna Gníomhuithe samplaí de na rudaí atá i gceist le Feasacht Teanga sa siollabas. Sna treoirlínte modheolaíochta gheofar a thuilleadh mínithe chomh maith le treoracha sonracha faoin ngné seo den siollabas a chur i bhfeidhm.

FEASACHT CHULTÚIR

Mar an gcéanna is féidir leis an gcomhpháirt úd de na Spriocanna Iompraíochta i Roinn III, FEASACHT CHULTÚIR, bheith an-áisiúil. Le go n-éireodh leis an gcumarsáid is minic go mbíonn sé fíor-riachtanach difríochtaí cultúir a chur san áireamh.

Má tharlaíonn an foghlaimoir, nach cainteoir ó dhúchas é, bheith neamh-eolach ar phríomhphointí tagartha cultúir (sóisialta, polaitiúla, stairiúla agus eile) phobal na sprioctheanga, is léir gur féidir go mbeadh sin ina chonstaic ar an gcumarsáid freisin. Faoi mar atá i gcás na cuspóirí i Roinn II tá bua eile fós ag na cuspóirí i Roinn III, gur dócha go mbeadh tionchar buntáisteach acu sa mhéid go spreagfaí "ábhar-theagasc" trí mheán na sprioctheanga. Is éard is intinn do na cuspóirí i Roinn III tacú leis an oideachas cultúrtha/idirchultúrtha i gcoitinne, rud a chruthaítear a thuilleadh toisc na cuspóirí sin bheith dírithe ní amháin ar phobal na sprioctheanga ach fós ar an mbaint atá acu le hÉirinn agus leis an saol in Éirinn. Ina theannta sin tá siad dírithe ní amháin ar chúrsaí cultúir iontu féin ach freisin ar limistéir lasmuigh de ranna cultúir. Sna treoirlínte múinteoireachta, mar chúnaimh chun an chuid seo den siollabas a chur i bhfeidhm, tugtar mionléiriú ar straitéisí teagaisc agus foghlama atá bunaithe ar mhodheolaíocht chomparáideach.

DIFRÍOCHT LEIBHÉIL

Faoin gceannteideal MEASÚNÚ mínítear sonraí faoi ghnéithe na scrúdúchán. Níltear á rá in aon chor nach féidir le mic léinn an Ghnáthleibhéil tascanna uile an Ardleibhéil a chomhlíonadh, mar dhea go bhfuil coda áirithe den siollabas "mí-oiriúnach" don Ghnáthleibhéil. Aithnítear go bhfuil sé chomh riachtanach céanna do lucht an Ghnáthleibhéil bheith in ann cumarsáid fhóntach a dhéanamh taobh istigh de phobal na sprioctheanga agus atá sé do lucht an Ardleibhéil. Dá bhrí sin ní ann do Chuspóirí Iompraíochta atá gan tábhacht ag an nGhnáthleibhéil. Mínítear faoin gceannteideal DIFRIÚ an cur chuige difriúil i gcás an dá leibhéil chun críche measúnuithe. Le siollabas comónta, áfach, tugtar aitheantas don chaoi a mbíonn an scéal i ndáiríre sa rangsheomra, óir ní ligfidh an tráthchlár i gcónaí an dá ghrúpa a roinnt don teagasc.

DÁILEADH AMA

Tá sé i gceist go dtógfadh sé 180 uair an chloig ar a laghad sa dá bhliain chun ábhar an tsiollabais a theagasc. Má thugann an tráthchlár deis bheartaíochta ba chóir breis ama a dháileadh.

CONCLÚID

Is é aidhm an tsiollabais ceithre cinn de bhun-torthaí ar a n-eispéaras nuatheanga a fhoghlaim sa rangsheomra a sholáthar do gach dalta:

- (a) Oilteacht Chumarsáide sa sprioctheanga
- (b) Feasacht faoi theanga agus chumarsáid
- (c) Tuiscint faoin dóigh le tabhairt faoi theanga iasachta a fhoghlaim
- (d) Méid áirithe d'fheasacht chultúrtha

I dteannta a chéile freagraíonn na hAidhmeanna Ginearálta agus na Cuspóirí Iompraíochta (arna léiriú mar Ghníomhaíochtaí Ginearálta/Théamaí agus mar Spriocanna Gníomhuithe) don tuairim choitianta faoin scóp ba chóir a bheith in aon chlár nuatheangacha ag leibhéal sinsearach agus a bhféadfadh scrúdú Ardteistiméireachta a mheas go cuí.

AIDHMEANNA GINEARÁLTA

Sa siollabas seo moltar na haidhmeanna ginearálta seo leanas le haghaidh nuatheangacha a theagasc agus a fhoghlaim sa chiorcal sinsearach.

1. An cineál scileanna cumarsáide sa sprioctheanga a chothú sna foghlaimeoirí a chuirfeadh ar a gcumas:
 - bheith lánpháirteach sna himeachtaí sa rangsheomra a chuirtear ar siúl tríd an sprioctheanga;
 - bheith rannpháirteach i ngnáthghníomhaíochtaí agus idirghníomhaíochtaí laethúla, i gcaint agus i scríbhinn, sa bhaile agus i gcéin;
 - eolas agus taitneamh a bhaint as na hollmheáin chumarsáide agus as an gcuid is sothuigte de litríocht phobal na sprioctheanga;
 - sa mhéid gur réadúil é, féachaint le leas a bhaint as caitheamh aimsire, breis staidéir agus/nó deiseanna gairme trí mheán na sprioctheanga.
2. Tuiscint chriticiúil a thabhairt do na daltaí ar an gcaoi a n-eagraítear brí agus a gcuirtear in iúl i trí struchtúir agus fhoclóir na sprioctheanga, agus sa tslí sin cuidiú lena dtuiscint ar fheidhmiú na teanga daonna i gcoitinne.
3. Cuidiú le foghlaimeoirí straitéisí a cheapadh chun staidéar éifeachtach a dhéanamh ar theanga.
4. Léargas fairsing maidir le cúrsaí cultúir, sóisialta agus agus polaitíochta a sholáthar do na foghlaimeoirí ar ilghnéitheacht na dtíortha ina bhfuil an sprioctheanga ina gnáthmheán cumarsáide, agus mar sin cur lena dtuiscint ar éagsúlacht chultúrtha, shóisialta agus pholaitíochta i gcoitinne.

CUSPÓIRÍ IOMPRAÍOCHTA

I BUNOILTEACHT CHUMARSÁIDE

I.1 Gníomhaíocht Ghinearálta / Téama:

Bualadh le daoine agus aithne a chur orthu. Cothú caidrimh shóisialta.

Spriocanna Gníomhuithe

- Sonraí pearsanta a lorg agus a thabhairt, m. sh. ainm, seoladh, náisiúntacht, uimhir ghutháin.
- Fiafraí de dhuine cad iad na teangacha a labhraíonn sé/sí.
- Cad iad na teangacha a labhraíonn tú?
- Cúrsaí clainne agus teaghlaigh a phlé.
- Fiafraí de dhuine (cur síos a dhéanamh) faoi nádúr na háite nó an réigiúin ina gcónaíonn duine.
- Fiafraí de dhuine (cur síos a dhéanamh) faoi staidéar nó obair.
- Duine a chur in aithne do dhuine eile.
- Tuairisc duine a chur.
- Dea-mhéin a chur in iúl do dhuine.
- Tréaslú do dhuine.
- Duine a mholadh.
- Pardún a iarraidh ar dhuine.
- Leithscéal a ghabháil le duine.

Scileanna Teanga

Feasacht faoi oiriúnacht réimis teanga a fhorbairt

Ceartúsáid foirmeacha ceisteacha agus freagraí oiriúnacha.

Feasacht faoi choinniollú... teanga de réir an chomhthéacs shóisialta

Struchtúir agus Gramadach

Modhanna foirmeálta agus neamhfhoirmeálta forráin:

Du/Sie

Du kannst ruhig mitkommen.
Ich lade dich ein.

Wie gefällt Ihnen unser Land?

Ceisteanna le aisiompú, le freagraí 'sea'/'ní hea',
tá/níl,

Waren Sie... ?

Kommen Sie... ?

Ceisteanna le forainmneacha ceisteacha:

W-Fragen z.B.

Wer.....?

Warum?

Wann.....?

Foirmeacha ceisteacha leis an Áinsí agus an Tabharthach:

Wen haben Sie gesehen?

Bei wem bleiben Sie?

Ist das Ihr Ernst?

Spinnst du?

I.2 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Pleananna a dhéanamh agus gníomhartha sa todhchaí a phlé

Spriocanna Gníomhuithe:

- Tairiscint rud éigin a dhéanamh
- Intinn a fhógairt
- Geallúintí a thabhairt
- Socruithe a dhéanamh m.sh. am a chaithfear le duine éigin
- Socruithe a chealú nó a athrú
- Fiafraí de dhuine faoina phleananna breis staidéir agus/nó faoina dheiseanna gairme sa todhchaí
- Cuntas ar do phleananna féin le haghaidh breis staidéir agus/nó do dheiseanna gairme.

Scileanna Teanga

Aithne ar an gcoincheap 'todhchaí'

Struchtúir agus Gramadach

Aimsir fháistineach
Aimsir láithreach chun todhchaí a léiriú.

Ich gehe morgen einkaufen

werden + Infinid

Ich werde nächstes Jahr

nach Deutschland fahren.

Dobhriathra le ciall fháisteanach:

morgen

übermorgen

nachher

nächstes Jahr

spätestens morgen

Ráitis agus fiafraí faoi intinn

Frásaí briathardha le

intinn/tnúth a chur i gcéill

Ich schlage vor...

Er hat vor...

Wir freuen uns darauf....

Céimeanna toilteanais a chur in iúl

Coinníollach/Wenn-Sätze:

Wenn ich Zeit hätte, würde ich das machen

Wenn ich Zeit habe, werde ich das machen

Cúis agus fáth a chur in iúl

Fochlásail le:

weil.....

damit.....

um + zu + Infinid

I.3 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Faisnéis faoin aeráid agus faoin aimsir a thuiscint, a lorg agus a thabhairt

Spriocanna Gníomhuithe:

- Fiosrú a dhéanamh faoi, agus cuntas a thabhairt ar, an saghas aimsire a bhíonn de ghnáth i dtír nó i réigiún nó i gceantar áirithe.
- Úsáid a bhaint as na meáin chumarsáide, na seirbhísí gutháin agus foinsí eile chun eolas a fháil faoin gcineál aimsire a bheidh ann tráth áirithe.
- Príomhphointí réamhaisnéise aimsire a chur i bhfios do dhuine eile.
- A fhiafraí an féidir imeachtaí áirithe (m.sh. scíáil, tiomáint, seoltóireacht, aerthaisteal, siúlóid, snámh) a eagrú faoi choinníollacha áirithe aimsire.

Scileanna Teanga

Struchtúir agus Gramadach

Máistreacht ar raon fairsing
foclóra ag baint le ráitis
faoin aimsir

Sturm/stürmisch
Gewitter, Hagel, Donner
wolkig, neblig
starker Wind
starke Bewölkung
wechselhaft, unbeständig
ein Hoch, ein Tief

Labhairt in abairtí iomlána
faoin aimsir a bhfuil cur
síos gonta air sa réamhaisnéis

morgen Regen > morgen soll es Regen geben
> Es wird morgen regnen

Eolas ar théarmaí simplí
geografacha/réigiúin

im Süden/im Norden; im
Gebirge/am Alpenrand/in
Alpennähe
aus Südost/Südwest
in höheren Lagen, im Bergland
Länder e.g., Nordrhein-Westfalen

Ábhar réamhaisnéise aimsire
a insint i bhfoirm indéach

Faí chéasta a úsáid
Es wurde angegeben, daß...
Briathra ráitis:
sagen
berichten
angeben
melden
mitteilen
Struchtúir chomparáide agus
foirmeacha comparáideacha
aidiachtaí:
so kalt/ wie
kälter/ als.....

I.4 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Déileáil le cúrsaí taistil agus iompair

Spriocanna Gníomhuithe:

- Eolas na slí a lorg, na bealaí is fearr
- Treoracha a thabhairt
- Suíocháin, toilg, cábáin i dtraenacha, i mbusanna, i longa, in eitleáin, a áirithiú agus a éileamh.
- Saghasanna suíochán a shonrú (cois fuinneoige, cois pasáiste, do lucht caite tobac).
- Áirithiú a ath-dheimhniú.
- Plé agus cinneadh faoi sheoraí slí.
- Fiosrú faoi áiseanna (deiseanna folctha, bia agus deoch).

Scileanna Teanga

Struchtúir agus Gramadach

Eolas beacht a thabhairt

Modh ordaitheach
Lassen Sie bitte ein Zimmer für mich reservieren
Gehen Sie geradeaus
Dobhriathra treo le `hin' agus `her':
hierhin
dahin
überallhin
von daher
von dorthier

Coimriú faoi shocruithe /
turais

Dobhriathra ama
Réamhfhocail
Bis/Ab neun Uhr....
Bis/Ab Hamburg Hauptbahnhof ...

Rogha a chur in iúl

Modh coinníollach
Mir wäre es lieber, wenn ...
Ich würde lieber....
An tSárchéim
Am besten gehen Sie. ...
Sie gehen am schnellsten

I.5 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Earraí agus seirbhísí a cheannach

Spriocanna Gníomhuithe:

- Úsáid a bhaint as na meáin chumarsáide, na seirbhísí gutháin agus foinsí eile chun a fháil amach cá bhfuil fáil ar earraí agus ar sheirbhísí áirithe
- Airgead nó seiceanna a mhalartú i mbainc nó i malartáin
- Fiafraí faoi bhealaí íocaíochta (.i. an nglactar le seiceanna taistil, Eorasheiceanna, cártaí creidmheasa)
- Seoraí faoi chartaí creidmheasa a thabhairt
- Focal a chur ar earraí nó ar sheirbhísí ar an nguthán
- Margaíocht faoi cheannach agus faoi fhruilcheannach
- Lascaine, aisíoc nó athsholáthar a lorg
- Moladh nó/agus cáineadh faoi chineál na n-earraí agus na seirbhísí.

Scileanna Teanga

Struchtúir agus Gramadach

Uimhreacha, ainmneacha agus foirmeacha a ionramháil

Uimhir (méid):
Welche Größe ...?
Größe 40

Caighdeán na n-earraí agus na seirbhísí a chur i gcomparáid agus a phlé

Das sieht nicht schlecht aus.
Das macht mir Sorgen.
Das lasse ich mir nicht gefallen!
Es gefällt mir.
Mir gefällt an + Tabharthach
Ich finde nichts Schlimmes dabei...
Breischéim agus Sárchéim:
schneller
billiger
weiter
größer
am günstigsten

Dichódú a dhéanamh ar fhoirmeacha giorraithe teanga m.sh. i bhfôgraí

inkl. (inklusive)
m² (Quadratmeter)
zu verk. (zu verkaufen)
ca. 2 Std. wö. (circa zwei Stunden wöchentlich).

Oiriúnacht foirmeacha teanga don ghuthán a aithint

Foshuiteach de sein/geben:
Wäre es möglich?
Gäbe es die Möglichkeit....?

I.6 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Déileáil le hÉigeandála

Spriocanna Gníomhuithe:

- Dul ar lorg cabhrach sa chomharsanacht
- Leas a bhaint as an nguthán chun fios a chur ar na póilíní, ar chabhair leighis, ar lucht múchta tine, ar sheirbhísí deisiúcháin práinne
- Cuntas a thabhairt ar thionóisc, ar chliseadh, ar ghoid, ar ionsaí
- A iarraidh ar dhuine tú a chur i dteagmháil le hAmbasáid na hÉireann.

Scileanna Teanga

Cabhair a lorg. Dul ó ghearr-ráitis go habairtí iomlána

Céim phráinne a chur in iúl

Cuntas/tuairisc, faoi rudaí a tharla san am a caitheadh, a thabhairt, agus an seicheamh ceart a leanúint.

Struchtúir agus Gramadach

Hilfe!

Könnten Sie mir bitte helfen?

Dobhriathra ama agus modh:

jetzt

gleich

plötzlich

sofort

möglichst schnell

schnellstens

dringend

Kommen Sie schnell/sofort!

Beeilen Sie sich!

Aimsir fhoirfe:

Er ist abgestürzt

Faí chéasta:

Er wurde geschlagen.

Es ist gestohlen worden.

Úsáid a bhaint as:

Nachdem + briathar

bevor, nach + ainmfhocal

während

indem

als

danach

nachher

vorher, agus mar sin de

I.7 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Beart a éascú, a mholadh nó a thoirmeasc

Spriocanna Gníomhuithe:

- Cead a lorg chun rud éigin a dhéanamh
- Moltaí a dhéanamh
- Comhairle a thairiscint
- Éileamh a dhéanamh
- Ordú a thabhairt do dhuine, nó a chrosadh air, rud éigin a dhéanamh

Scileanna Teanga

Máistreacht ar na struchtúir atá riachtanach le beart a éascú, a mholadh nó a thoirmeasc.

Dul i gcleachtadh ar gníomh a thagairt don treas pearsa, agus gan bheith taobh leis gcéad phearsa.

Struchtúir agus Gramadach

Briathra módúla sna haimsirí go léir agus i gceisteanna

Darf man hier rauchen?

Dürfte ich vielleicht eine Frage stellen?

Foshuiteach de na briathre

sein, werden, können:

Wäre es möglich?

Würde jemand etwas dagegen haben, wenn?

Könntest du nicht ?

Frásaí briathardha

oiriúnacha:

Er schlug eine Reise vor.

Sie fing gleich an

erlauben + Tábharthach

Wer hat ihm erlaubt, meine Briefe zu öffnen?

Úsáid na réamhfhocal:

Trotz meines Verbotes hat er

I.8 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Mothúcháin agus dearcadh a thuiscint agus a chur in iúl

Spriocanna Teanga

- Dóchas a chur in iúl
- Sástacht a chur in iúl
- Taitneamh, míthaitneamh nó rogha a chur in iúl
- Sásamh, míshásamh nó neamhshuim a chur in iúl
- Iontas nó aiféala a chur in iúl
- Díomá a chur in iúl
- Uafás agus náire a chur in iúl
- Creideamh a chur in iúl
- Díchreideamh a chur in iúl
- Cinnteacht a chur in iúl
- Neamhchinnteacht a chur in iúl

Scileanna Teanga

Stór ráiteachas a bheadh oiriúnach do chomhthéacsanna éagsúla a chnuasach.

Imeacht ón gcéad phearsa i gcuntais ar mhothúcháin agus dearcadh.

Struchtúir agus Gramadach

Toll!

Wie schade!

Das darf nicht wahr sein!

Das wundert mich (nicht)!

Es gefällt ihr.

Es tut ihm leid.

Briathra a ngabhann réamhfhocail leo:

Er ist davon überzeugt, daß...

Sie hofft auf eine gute Note.

Sie hofft darauf, eine gute Note zu bekommen.

I.9 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Comhrá a ionramháil

Spriocanna Gníomhuithe

- Tús a chur le comhrá
- A iarraidh ar dhuine rud a athrá nó a mhíniú
- Deimhniú gur tuigeadh rud éigin
- A chur in iúl nár tuigeadh rud éigin
- Críoch a chur le comhrá

Scileanna Teanga

Mothálacht faoin dóigh le réimeas teanga a láimhsiú.

Feasacht faoi oiriúnacht foirmlí chun tús/críoch a chur le comhráití.

Úsáid foirmeacha ceisteacha a fhorbairt.

Céimeanna tuisceana a cháiliú

Struchtúir agus Gramadach

Forainmneacha oiriúnacha pearsanta agus foirmeacha briathra a úsáid go foirmiúil agus go neamhfhoirmiúil.

Briathra módúla:
Darf ich Sie einen Augenblick stören?
Ich muß jetzt gehen.
Bis zum nächsten Mal!

Aisiompú:
Könnten Sie das bitte wiederholen/erklären?

Dobhriathra cáilithe:
Ich habe Sie nicht ganz verstanden.
Er hat mich völlig mißverstanden.

I.10 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Páirt a ghlacadh i ndíospóireacht

Spriocanna Gníomhuithe:

- Tuairim a chur in iúl
- A rá go bhfuil rud éigin fíor nó falsa
- Deimhniú go bhfuil rud éigin fíor nó falsa
- Bheith daingean dobhogtha i dtuairim go bhfuil rud éigin fíor nó falsa
- Séanadh
- Bréagnú
- Taobh amháin den argóint a ghlacadh
- Comhréiteach a shocrú
- Pointí argóna a eagrú
- Críoch a chur le díospóireacht

Scileanna Teanga

Tuairim a chur i láthair

Freagra a mhealladh: aontú,
easaontú, amhras

Mionbhrionna teanga chun fonn
réitigh nó sceipteachas a chur in
iúl.

Aisfhreagra, áitiús agus
cosaint a chur in iúl

Struchtúir agus Gramadach

Ich glaube, daß
Meiner Meinung nach + briathar...
Ich bin der Meinung / Ansicht...

Na, was meinst denn du?
Was meinen Sie dazu?
Wie sehen Sie/siehst du das?
Oder?
Oder sehen Sie/siehst du das anders?

Das ist wohl möglich/eine Möglichkeit, aber
Ja, meinen Sie?
Und doch

Frásaí briathartha
oiriúnacha a leanann daß-chlásail iad:
Ich bin darüber erstaunt, daß ...
Es freut uns, daß
Ich finde es merkwürdig, daß
Ich bin davon überzeugt, daß

Foirmeacha séanta a úsáid

Séanadh le nicht, le páirteagail
agus cónaisc dhiúltacha eile:
Ich will nicht damit sagen, daß ...
Sowas habe ich nie behauptet, weder ... noch ... !

Clásail chodarsnacha a úsáid

einerseits
andererseits
auf der einen Seite
auf der anderen Seite

Coimriú a dhéanamh ar ráiteachais
uait féin agus ó dhaoine eile

Caint indíreach:
Er behauptet, daß das eine Lüge sei.
Er behauptet, den Brief schon geschickt zu haben.
Briathra a chiallaíonn labhairt agus ráiteachas:
sagen
bejahen
verneinen
zugeben
behaupten
lügen
unterbrechen
mitteilen

I.11 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Teachtaireachtaí a sheachadadh

Spriocanna Gníomhuithe

- Tairiscint a dhéanamh teachtaireacht a ghlacadh
- Teachtaireacht a thabhairt do dhuine éigin
- A thaispeáint cé uaidh an teachtaireacht
- A thaispeáint cé chomh tábhachtach agus cé chomh práinneach atá an teachtaireacht
- Déileáil le teachtaireachtaí in inneall freagartha

Scileanna Teanga

Struchtúir agus Gramadach

Ábhar teachtaireachta a insint

Caint indíreach le

Foshuiteach 1:

Frau Schmidt hat gesagt, daß sie um 18 Uhr ankomme.

Caint indíreach gan Fosh. 1.

Sie sagt, daß der Zug spät ankommt.

Sie sagt, der Zug kommt spät an.

Céimeanna práinne a chur in iúl

Dobhriathra ama agus práinne:

wichtig

umgehend

dringend, agus mar sin de

II FEASACHT TEANGA

II.1 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Foghlaim faoi theanga ó ábhar sa sprioctheanga

Spriocanna Gníomhuithe:

- Tuiscint a fháil ar phríomh-eilimintí ábhair de chuid na sprioctheanga (ailt nuachtáin, tréimhseacháin agus eile) a bhfuil baint acu le topaicí teanga, mar shampla:
 - . teanga mar théama sóisialta, réigiúnach, oideachais
 - . athruithe i dteanga agus in úsáid teanga (focail nua, athruithe sa litriú, tionchair iasachta, agus eile).
- Téacsanna liteartha sa sprioctheanga a fhionnachtain mar fhoinsí eolais teangeolaíochta nó ábhar léirithe.

II.2 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama

Brí a fhionnachtain

Spriocanna Gníomhuithe:

- Na príomhphointí a phiocadh amach as giota labhartha nó as téacs scríofa sa sprioctheanga.
- Na himpleachtaí i ráitis ó bhéal nó i dtéacs scríofa sa sprioctheanga a aithint.
- Tomhas críonna a dhéanamh faoin mbrí atá le foirmeacha sa sprioctheanga le cúnamh foirmeacha gaolmhara sa sprioctheanga agus/nó i dteangacha eile (mar shampla ciall ainmfhocail a mhíniú le cabhair briathair ghaolmhair).
- Oibriú na sprioctheanga a chuardach tri imeachtaí mar seo:
 - . Abairtí sa sprioctheanga, agus ciall leo, a chur le chéile as manglam focal, frásaí, clásail as an sprioctheanga.
 - . Giotáí gearra sa sprioctheanga, a bhfuil ciall agus loighic leo, a chumadh as manglam abairtí nó as abairtí mantacha sa sprioctheanga.

II.3 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

An ceangal idir teanga agus dearcadh

Spriocanna Gníomhuithe:

- "Blas" ginearálta (m.sh. íorónta, soibealta, feargach) téacs labhartha nó scríofa sa sprioctheanga a aithint ar bhonn foclóra, gramadaí, tuine agus poncaíochta.
- Dearcadh a shonrú (m.sh. criticiúil, tacúil, taobhach, cáinteach) ón gcaoi a n-úsáideann cainteoir nó scríbhneoir an teanga.

II.4 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Labhairt agus scríobh faoi do thaithí leis an sprioctheanga.

Spriocanna Gníomhuithe:

- Gnéithe de do thaithí leis an sprioctheanga a phlé, mar shampla:
 - . cén fhad atá tú á foghlaim
 - . cá raibh tú á foghlaim
 - . buntáistí lena foghlaim ó tharla í bheith in úsáid san Eoraip agus sa domhan
 - . na gnéithe den teanga atá fuirist agus deacair, dar leat
 - . na rudaí is maith leat agus nach maith leat faoin gcaoi a bhfuil tá á foghlaim.
- Cur síos agus trácht a dhéanamh ar bhealaí ar bith ar éirigh leat ar do chonlán féin próiseas foghlama na sprioctheanga a chur chun cinn.
- Cur síos ar bhealaí ar bith a raibh tionchar ag foghlaim na sprioctheanga ar do shaol faoi láthair (ar nós cairde, taitneamh a bhaint as leabhair, scannáin, ceol agus eile, dearcadh i leith cultúir eile) agus ar do sheansanna sa todhchaí (m.sh. taisteal, deiseanna gairme, teangacha eile a fhoghlaim).

II.5 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Foinsí tagartha (m.sh. foclóirí agus leabhair ghramadaí) a bhreithniú d'fhonn pointí foclóra agus gramadaí sa sprioctheanga a chinntiú.

Spríocanna Gníomhuithe:

- Focail a úsáid go beacht cruinn le cabhair foclóirí.
- Foghlaim conas téarmaíocht shimplí ghramadúil sa sprioctheanga a bharraíocht.
- Foirmeacha na sprioctheanga a úsáid go cruinn ar bhonn na míniúchán i leabhair ghramadaí atá scríofa i mBéarla, i nGaeilge nó sa sprioctheanga.

III FEASACHT CHULTÚIR

III.1 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Foghlaim sa sprioctheanga faoin gcultúr freacnaire a bhfuil baint aige leis an sprioctheanga.

Spriocanna Gníomhuithe:

- Tuiscint a fháil ar phríomh-eilimintí ábhair sa sprioctheanga (go háirithe ailt as nuachtáin agus tréimhseacháin, ábhar éisteachta agus téacsanna liteartha) faoi ghnéithe nua-aimseartha phobail na sprioctheanga, mar shampla:
 - . imeachtaí laethúla (siopadóireacht, dul go dtí an láthair oibre, ithe agus ól, agus a leithéid)
 - . nósanna agus traidisiúin
 - . na healaíona agus siamsaíocht
 - . scóip agus tionchar na n-ollmheán cumarsáide

III.2 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Téacsanna liteartha nua-aimseartha sa sprioctheanga (go háirithe úrscéalta, gearrscéalta, dánta, drámaí nó sleachta astu) a léamh.

Spriocanna Gníomhuithe:

- Tuiscint a fháil ar na príomh-eilimintí den bhrí is éadoimhne i dtéacs liteartha nua-aimseartha sa sprioctheanga.
- An bhrí a bheadh ina leithéid de théacs, ach gan í bheith léirithe go follasach, a aithint.
- An "blas" a bheadh ar a leithéid de théacs a aithint.

III.3 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Cuntas agus díospóireacht faoin saol laethúil i bpobal ina labhraítear an sprioctheanga.

Spriocanna Gníomhuithe

- Cuntas a thabhairt ar na cosúlachtaí agus na difríochtaí idir an gnáthshaol laethúil in Éirinn agus an gnáthshaol laethúil i gceann de na pobail ina labhraítear an sprioctheanga, ag tagairt go háirithe do phointí mar seo a leanas:
 - . cá gcónaíonn daoine

- an sórt oideachais atá ag na daoine
 - an saghas oibre a dhéanann na daoine
 - an tuarastal a thuilleann daoine i bpoist éagsúla
 - an méid laethanta saoire a bhíonn ag daoine agus an chaoi a gcaitheann siad iad
 - mar a chaitheann daoine a gcuid saorana de ghnáth
 - na córacha taisil atá ar fáil
 - an saghas áiseanna is mian le daoine bheith ar fáil dóibh sna cathracha, sna bailte agus sna sráidbhailte
 - an saghas bia agus dí a chaitheann daoine, cá háit agus cathain
 - an cineál siopaí atá ar fáil
 - an cineál seirbhísí poiblí atá ar fáil (m.sh scoileanna, ospidéal, poill snámha)
 - na gnéithe den iomshaol nádúrtha is mó a bhíonn i gceist i gcomhrá agus/nó a bhíonn tábhachtach maidir le cúrsaí oibre agus caitheamh aimsire
- Ag tagairt do na réimsí saoil thuas, na buntáistí agus na míbhuntáistí a ghabhann leis an modh maireachtála in Éirinn agus i bpobal sprioctheanga a chioradh.
 - Na difríochtaí, i ngnáthchúrsaí an lae, idir iompar daoine in Éirinn agus iompar daoine i bpobal na sprioctheanga, a bhféadfadh míthuiscint, náire nó masla teacht díobh, a aithint.
 - Steiréitíopaí náisiúnta a scrúdú go criticiúil.

III.4 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Gnéithe den chaidreamh idir phobal na sprioctheanga agus Éirinn a thuiscint, a mhíniú agus a phlé.

Spriocanna Gníomhuithe:

- Cuntas ginearálta a thabhairt ar na ceangail idir phobal sprioctheanga agus Éire (m.sh. comhbhallraíocht san Aontas Eorpach, ceangail liteartha, turasóireacht, cúrsaí spóirt, agus eile).
- An maith an rud d'Éirinn na ceangail idir í agus an pobal úd a choinneáil nó a fhorbairt nó a athrú? Tuairimí pearsanta faoi sin a nochtadh agus a chosaint.

III.5 Gníomhaíocht Ghinearálta/Téama:

Cúrsaí a tharchéimníonn teoireannacha cultúir a thuiscint, a mhíniú agus a phlé i dtéarmaí ginearálta.

Spriocanna Gníomhuithe:

- Cúrsaí mar seo a phlé:
 - . cultúr déagóirí
 - . an ghlúnbhearna
 - . "siamsaíocht"
 - . iomshaol agus éiceolaíocht
 - . comhionannas gnéis agus cine
 - . mionlaigh eitneacha
 - . sláinte agus stíl mhaireachtála
 - . athrú sa dearcadh ar chaidrimh dhaonna (pósadh, teaghlach, agus eile)
 - . an diminsiún Eorpach
 - . an Tríú Domhan
- An chaoi a mbreathnaítear ar na cúrsaí sin in Éirinn agus i bpobal na sprioctheanga
- Tuairimí pearsanta faoi na cúrsaí sin a nochtadh agus a chosaint.

MEASÚNÚ

Bunófar tascanna scrúdúcháin i gcónaí ar ábhar an tsiollabais. Gach aon bhliain roghnóidh na scrúdaitheoirí raon fairsing ionadaíoch eilimintí as an siollabas.

1. Prionsabail Ghinearálta

- 1.1 Ba chóir d'iarrthóirí bheith ullamh do shuímh agus do thascanna, i dteaghlaimí éagsúla, as ábhar an tsiollabais go hiomlán.
- 1.2 Na tascanna a chuirfear ar iarrthóirí sna scrúdúcháin sa cheithre scil: Éisteacht, Léamh, Labhairt agus Scríobh, beidh bailíocht "fíor-shaoil" acu, nó beidh siad ina n-ullmhúchán do thascanna réalaíocha.
- 1.3 Beidh an teanga a úsáidfear sna tascanna éisteachta agus léitheoireachta barrántúil, oiread agus is féidir, agus beidh sí fíor-fhóinteach do na foghlaimoirí.
- 1.4 Bunófar measúnú na gceithre scileanna, go háirithe, ar an gcumas chun brí a thuiscint agus a chur in iúl.

2. Cuspóirí Lárnacha

Measúnófar na hiarrthóirí uile ar a gcumas:

- (a) a chruthú go dtuigeann siad an sprioctheanga labhartha i bpíosaí gearra agus i bpíosaí níos faide i suímh éagsúla agus i sainréimis éagsúla teanga.
- (b) a chruthú go dtuigeann siad an sprioctheanga scríofa i bpíosaí gearra agus i bpíosaí níos faide i suímh éagsúla agus i sainréimis éagsúla teanga.
- (c) iad féin a chur in iúl sa sprioctheanga go réasúnta líofa agus cruinn, i gcaint agus i scríbhinn, chun cuntas a thabhairt, faisnéis a lorg agus a chur i gcéill, míniú a thabhairt, smaointe, tuairimí agus mothúcháin a nochtadh.

3. Difriú

Tá sé d'aidhm ag an siollabas freastal a dhéanamh ar raon leathan cumais i measc na ndaltaí. Déanfar an measúnú ag an nGnáthleibhéal agus ag an Ardleibhéal. Cé gur mar a chéile an siollabas don dá leibhéal, beidh céimeanna éagsúla castachta i gceist maidir leis na spriocanna gníomhuithe. Cuirfear an difriú i bhfeidhm trí:

(a) Dáileadh Marcanna/Ualú Scileanna

De réir mar a bhítear ag gabháil d'fhoghlaim teanga is túisce a thagann forás ar na scileanna glacthachta (éisteacht agus léamh) ná ar na scileanna táirgiúla (labhairt agus scríobh). D'fhonn idirdhealú ó thaobh measúnuithe de a dhéanamh idir an Gnáthleibhéal agus an Ardleibhéal leagfar béim níos mó, trí níos mó de na marcanna atá ar fáil a thabhairt, ar na scileanna glacthachta le chéile sa Ghnáthleibhéal ná ar na scileanna céanna san Ardleibhéal. Dá thoradh sin bronnfar níos mó marcanna ar na scileanna táirgiúla san Ardleibhéal.

Dáileadh Marcanna

<u>Ardleibhéal</u>		<u>Gnáthleibhéal</u>	
Labhairt	25%	Labhairt	20%
Cluastuisicint	20%	Cluastuisicint	25%
Léamhthuisicint	30%	Léamhthuisicint	40%
Scríobh	25%	Scríobh	15%

(b) Critéir Mheasúnuithe

Cuirfear na nithe seo san áireamh:

- (i) cumas le brí a thraschur, agus
- (ii) céimeanna cruinnis agus oiriúnacht teanga maille leis an raon foclóra agus struchtúr a úsáideadh.

4. Leagan Amach

Déanfaidh an scrúdú cumas an dalta a mheas, maidir leis na pointí seo:

- (a) an teanga labhartha a thuisicint
- (b) an teanga scríofa a thuisicint
- (c) cumarsáid ó bhéal a dhéanamh sa teanga

- (d) cumarsáid scríofa a dhéanamh sa teanga

Maidir le gach ceann de na Cuspóirí Measúnuithe seo beidh an teanga agus na tascanna scrúdúcháin bunaithe ar ábhar an tsiollabais.

Measúnú ar an gCumas Labhartha

Is iad seo na gnéithe a bheidh sa mheasúnú ar an teanga labhartha:

- (a) comhrá ginearálta bunaithe ar ábhar an tsiollabais; beidh sé de rogha ag na hiarrthóirí, más áil leo é, saothar liteartha a phlé.
- (b) ceann amháin de na roghanna seo:
- (i) Tionscadal tionscadal a shaothraigh an t-iarrthóir, agus a bhfuil baint aige le hábhar an tsiollabais, a phlé
 - (ii) Sraith Pictiúr an scéal a insint, pointí a eascraíonn as an scéal a phlé go gairid
- (c) suíomh le rólímirt.

Beidh cúig nóiméad déag ag gach iarrthóir.

Clostuisicint

Beidh ar na hiarrthóirí éisteacht le giota téipthaifeadta agus ceisteanna a fhreagairt i mBéarla nó i nGaeilge ar an méid a chuala siad. Beidh orthu a thaispeáint go dtuigeann siad an t-eolas ginearálta agus na sonraí speisialta ó spreagthaigh éistitheacha a eascraíonn as ábhar an tsiollabais, mar shampla, ó chomhráití a chuala siad de thaisme, ó fhógraí poiblí, ó shleachta craolta agus ó fhoinsí eile.

Tuisicint Léitheoireachta

Beifear ag súil go dteaspáinfidh na hiarrthóirí go dtuigeann siad, agus gur féidir leo pointí sain-eolas a bhaint as, téacsanna ar nós comharthaí poiblí, biachláir, tráthchláir, irisí, treoirleabhair, litreacha, ailt nuachtáin nó tréimhseacháin, agus saothair liteartha. Ag an Ardleibhéal éileofar caighdeán níos airde. Iarrfar ar na hiarrthóirí leibhéal éagsúla brí a thaiscéaladh laistigh de théacs, agus, chomh maith leis sin, a léiriú go n-aithníonn siad gnéithe áirithe stíle i dtéacs liteartha.

Táirgiú Scríofa

Is éard a bheifear á éileamh go speisialta sna tascanna a chuirfear ar na hiarrthóirí an sprioctheanga a úsáid chun críche cumarsáide, ar nós mothúcháin agus dearcadh a léiriú, faisnéis a thabhairt agus a lorg, cur síos a dhéanamh, míniú, coimriú, mionchuntas, agus a leithéidí a thabhairt.